

Latvijas Republikas Kultūras ministrija un Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju aicina uz starptautisku konferenci

Kultūras mantojuma aizsardzība un glābšana krīzes situācijās un
katastrofu risku pārvaldība

2022. gada 30. maijā no 10.00 – 17.00
LNB Ziedoņa zālē un tiešsaistē

Pasaules atmiņā dabas vai cilvēka radītas krīzes vai pat katastrofas bieži ir bijis iemesls nozīmīga kultūras mantojuma zaudēšanai. Plūdi Rietumeiropā 2021. gada vasarā un Krievijas iebrukums Ukrainā ir atgādinājis visai Eiropai par nepieciešamību ikdienā, miera laikā celt gatavību kultūras mantojuma glābšanai krīzes situācijās, tajā skaitā, militāra uzbrukuma gadījumā.

Kultūras mantojuma iznīcināšana nozīmē ne tikai vietējo kopienu, bet arī visas cilvēces atmiņas un mantojuma zaudēšanu. Tā negatīvi ietekmē skarto kopienu noturību un labbūtību. Tādēļ kultūras pieminekļiem, arhīviem, bibliotēkām un muzejiem ir nepieciešams uzlabot sagatavotību katastrofām un pilnveidot reaģēšanas plānus. Uz to norāda arī vairāki starptautiski pieņemti dokumenti kā 1954.gadā Hāgā pieņemtā UNESCO Konvencija par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā un tās divi Protokoli, UNESCO rekomendācijas dokumentārā mantojuma saglabāšanai un pieejamības nodrošināšanai digitālajā laikmetā, kā arī ANO Sendai ietvarplāns katastrofu riska samazināšanai 2015. – 2030. gadam. Arī 2020. gadā pieņemtais Valsts civilās aizsardzības plāns paredz plāna izstrādi kultūras mantojuma glābšanai krīzes situācijās.

Nozīmīgākais katastrofu risku mazināšanas veids ir cieša savstarpēja sadarbība kultūras mantojuma institūcijām savstarpēji, risinot līdzīgus jautājumus un mazinot līdzīgus riskus, kā arī ar citiem partneriem. Konference tiek rīkota ar mērķi dalīties pieredzē par šo jautājumu risināšanu Latvijas institūcijās, veidot sadarbības un uzklaut plašāku pieredzi no tiem, kas jau aktīvi strādā ar kultūras mantojuma aizsardzību un glābšanu krīzes situācijās.

Kultūras ministrija

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

#Inblv

10.00 – 10.30

Konferences atklāšana

Latvijas Republikas Kultūras ministrs **Nauris Puntulis**
 Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs **Jānis Garisons**
 UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre **Baiba Moļņika**
 Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors **Andris Vilks**

10.30 – 11.50

Starptautiska pieredze rīcībai ar kultūras mantojumu krīzes situācijās un tās aktualitāte šodien

**10.30 – 11.10 | Krista Pikata (Krista Pikkat),
 UNESCO Kultūras un ārkārtas situāciju direktore (UNESCO Director of Culture and Emergencies) –**
 1954. gadā Hāgā pieņemtā UNESCO Konvencija par kultūras vērtību aizsardzību
 bruņota konflikta gadījumā un tās divi Protokoli (UNESCO Convention for the Protection of
 Cultural Property in the Event of Armed Conflict)

**11.10 – 11.50 | Sjūzana Hārdere (Susann Harder),
 Vācijas Zilā vairoga komitejas prezidente (The Blue Shield Germany president) –**
 Aizsargāt kultūras mantojumu krīzes situācijās – Vācijas pieredze, veidojot Zilā vairoga nacionālo komiteju
 (Protecting Heritage in Crisis – the German experience building a national committee of The Blue Shield)

11.50 – 12.20

Kafijas pauze

12.20 – 13.20

Pieredzes stāsti

**12.20 – 12.40 | Dr. Ismets Ovčina (Dr. Ismet Ovčina),
 Bosnijas un Hercegovinas Nacionālās un universitātes bibliotēkas direktors
 (Director of the National and University Library of Bosnia and Herzegovina) –**
 Bosnijas un Hercegovinas Nacionālās un universitātes bibliotēka no saspridzināšanas
 1992. gada 25./26. augustā līdz atjaunošanai (The National and University Library of Bosnia and
 Herzegovina from shelling on 25/26th august 1992 till reconstruction)

**12.40 – 13.00 | Anna Čaika (Anna Czajka),
 Polijas Centrālā Vēstures dokumentu arhīva Centrālā arhīvu dokumentu konservācijas laboratorijas vadītāja
 (Central Laboratory for Conservation of Archival Records Central Archives of Historical Records)**
 Vai gatavību katastrofām var standartizēt? Starptautiskais ISO standarts 21110 "Informācija un dokumentācija –
 Gatavība un reaģēšana ārkārtas situācijās" (Is it possible to standardise preparations for disasters?
 International ISO 21110 Standard "Information and documentation – Emergency preparedness and response")

**13.00 – 13.20 | Linda Lainvo (Linda Lainvoo),
 Mākslas mantojuma jomas direktore, Igaunijas Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes Muzeju un mākslas
 mantojuma departaments (Director of Art Heritage Field, Head of Museums and Art Heritage Department)**
 Kultūras mantojuma un muzeju objektu aizsardzība krīzes laikā Igaunijā
 (Protection of Heritage and Museum Objects in Estonia in times of Crisis)

13.20 – 14.30

Pusdienu pārtraukums

14.30 – 15.30

Starpinstitūciju sadarbība kultūras mantojuma glābšanā krīzes situācijās

Uldis Zariņš, Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietnieks,
 Ceļā uz valsts plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās

Edgars Svareniņš, Aizsardzības ministrijas Krīzes vadības departamenta direktora vietnieks,
 Visaptverošas valsts aizsardzības ieviešanas koordinācijas nodaļas vadītājs

Pulkvedis Didzis Nestro, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba priekšnieka vietnieks

**Ričards Batarags, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Operatīvās plānošanas departamenta
 Komunikācijas pārvaldes Civilmilitārās sadarbības daļas vecākais eksperts**
 Valsts aizsardzības plānošana un kultūras mantojuma aizsardzība

Jana Jākobsone, Kuldīgas pašvaldības būvvaldes vadītāja,
 Kuldīgas pieredze ar katastrofu risku pārvaldības plānu, secinājumiem un atziņām

15.30 – 16.00

Kafijas pauze

16.00 – 17.00

Situācija Latvijas kultūras mantojuma institūcijās – paneļdiskusija

Kultūras ministrija – Uldis Zariņš, Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietnieks
Bibliotēkas – Andris Vilks, Latvijas Nacionālā bibliotēkas direktors
Arhīvi – Māra Sprūdža, Latvijas Nacionālā arhīva direktore
Muzeji – Māra Lāce, Latvijas Nacionālais mākslas muzeja direktore un
Iveta Derkusova, direktores vietniece krājuma darbā
Kultūras pieminekļi – Juris Dambis, Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vadītājs
Kultūras vērtību glābšana – Bruno Deslandes, arhitekts un UNESCO eksperts

Noslēguma vārdi – Latvijas Nacionālā bibliotēka